

Dato: 14.05.2019
Referanse: 2018/1076 - 4511/2019
Arkiv: 141
Vår saksbehandler: Camilla Anderson
Direkte tlf. 47458630

Kommuneplanens samfunnsdel - sluttbehandling

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
19/35	Formannskapet	05.06.2019
19/34	Kommunestyret	19.06.2019

Saksdokumenter vedlagt:

Vedlegg:

- 1 Kommuneplanens samfunnsdel - revidert mai 2019
- 3 Uttalelse fra Fylkesmannen i innlandet - kommuneplanens samfunnsdel 2019 - 2040
- 4 Uttalelse fra Statens vegvesen - kommuneplanens samfunnsdel 2019 - 2040
- 5 Uttalelse fra Stor-Elvdal høyre - høring av kommuneplanens samfunnsdel 2019-2040 for Stor-Elvdal kommune del
- 6 Uttalelse til høring og offentlig ettersyn fra Direktoratet for mineralforvaltning - kommuneplanens samfunnsdel 2019-2040 for Stor-Elvdal kommune
- 7 Uttalelse fra Stor-Elvdal historielag - høring av kommuneplanens samfunnsdel 2019-2040 for Stor-Elvdal kommune del
- 8 Uttalelse fra Hedmark Fylkeskommune - kommuneplanens samfunnsdel 2019 - 2040
- 9 Saksprotokoll - Høringssvar kommuneplanens samfunnsdel 2019-2040, Stor-Elvdal kommune.pdf
- 10 Stor-Elvdal kommune - kommuneplanens samfunnsdel 2019-2040 - Innspill fra HFFR.pdf
- 11 Høringssvar kommuneplanens samfunnsdel 2019-2040, Stor-Elvdal kommune.pdf
- 12 Uttalelse til høring og offentlig ettersyn fra Bane Nor - kommuneplanens samfunnsdel 2019-2040
- 13 Uttalelse fra Sametinget - høring av kommuneplanens samfunnsdel 2019-2040 for Stor-Elvdal kommune
- 14 Uttalelse fra Enhet for kultur og idrett - høring av kommuneplanens samfunnsdel 2019-2040 for Stor-Elvdal kommune del

Øvrige saksdokumenter:

Rådmannen tilrår formannskapet å fremme følgende innstilling overfor kommunestyret:

I henhold til pbl 11-15 vedtas forslag til Kommuneplanens samfunnsdel 2019-2040 slik den foreligger. Samfunnsdelen skal være styrende for all kommunal virksomhet i planperioden. Mål og tiltak for gjennomføring skal konkretiseres i økonomiplanen og andre plan- og styringsdokumenter.

Behandling i Formannskapet - 05.06.2019:

Votering: Rådmannens tilråkning ble enstemmig vedtatt.

Formannskapet sin innstilling til kommunestyret:

I henhold til pbl 11-15 vedtas forslag til Kommuneplanens samfunnsdel 2019-2040 slik den foreligger. Samfunnsdelen skal være styrende for all kommunal virksomhet i planperioden. Mål og tiltak for gjennomføring skal konkretiseres i økonomiplanen og andre plan- og styringsdokumenter.

Behandling i Kommunestyret - 19.06.2019:

Votering: Formannskapet sin innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret - 19.06.2019:

I henhold til pbl 11-15 vedtas forslag til Kommuneplanens samfunnsdel 2019-2040 slik den foreligger. Samfunnsdelen skal være styrende for all kommunal virksomhet i planperioden. Mål og tiltak for gjennomføring skal konkretiseres i økonomiplanen og andre plan- og styringsdokumenter.

Bakgrunn

Forslag til kommuneplanens samfunnsdel har vært på høringsrunde, og skal nå vedtas i kommunestyret.

Samfunnsdelen skal være styrende for all kommunal virksomhet i planperioden. Mål og tiltak for gjennomføring skal konkretiseres i økonomiplanen og andre plan- og styringsdokumenter.

Bakgrunn i saken

Arbeidet med revidering av kommuneplanens samfunnsdel ble satt i gang vinteren 2017. Det ble arbeidet i temagrupper der man diskuterte og kom fram til utfordringer og fortrinn som kommunen har. Det ble også jobbet i rådmannens ledergruppe og i styringsgruppa. Planprogram ble vedtatt 20.12.2017. Arbeidet med samfunnsdelen har basert seg på de tema som fremkom i planprogrammet. På dialogkonferansen i april 2018, ble den ene dagen brukt til å jobbe med kommuneplanens samfunnsdel og komme frem til fem hovedtemaer for planarbeidet. Forslag til samfunnsdel er utarbeidet på bakgrunn av dette, samt innspill fra arbeidsgruppa og styringsgruppa underveis i prosessen. Det er blant annet brukt mye tid på formulering av de fem hovedmålsettingene til kommunen, samt komme fram til de forskjellige hovedgrep og delmål. Forslag til samfunnsdel ble fremmet for politisk behandling i januar 2019 og det ble fattet et slikt vedtak:

Vedtak i Kommunestyret - 30.01.2019:

Forslag til kommuneplanens samfunnsdel for Stor-Elvdal kommune i perioden 2019-2040 legges ut på høring og til offentlig ettersyn jf. plan- og bygningsloven § 11-14.

Planen ble sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn med frist for innspill den 10.april. Det har kommet inn i alt 10 høringsuttalelser, hvorav to har kommet inn noen dager etter fristen etter anmodning om utsatt frist og avtale med saksbehandler.

Vurdering

I vurderingen under er essensen fra alle innspillene samlet. Innspillene i sin helhet følger som vedlegg til saken. Innkomne merknader er overveiende positive til planforslaget. Utfra innspill har rådmannen kommet fram til noen endringer som foreslås gjort i planforslaget. Disse er spesifisert under vurderingen, i rekkefølge i forhold til innhold i plandokumentet. Mindre endringer i teksten som presiseringer eller forbedring av språket er ikke tatt med i spesifiseringen.

Innspill	Rådmannens kommentar
-----------------	-----------------------------

**Fylkesmannen i Innlandet ved brev datert
26.03.2019**

(...)

Samfunnssikkerhet

Når det gjelder arealdelen skal samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige forhold ivaretas på grunnlag av vurdering og analyse av risiko og sårbarhet, jfr. plan- og bygningsloven § 3-1 pkt. h og § 4-3. Se Samfunnssikkerhet-i-kommunenes-arealplanlegging Det vises også til rundskriv H-5/18 Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling.

Kommunen skal redegjøre for overordnede mål og strategier for å sikre at risiko - og sårbarhetsanalyser skal inngå i all kommunal planlegging og da med særskilt vekt på arealdelen. Samfunnssikkerhet er et av hovedsatsingsområdene i samfunnsplanen, men samfunnsdelen bør beskrive hvilke uønskede hendelser og tema som må følges opp med risikoreducerende tiltak. Fylkesmannen ber derfor om at kommunen beskriver langsiktige mål, strategier, prioriteringer og retningslinjer innen samfunnssikkerhet og beredskap i kapittel 4.2 om klima, miljø og samfunnssikkerhet, jf § 11-2

Barn og unge

Fylkesmannen synes det er positivt at Stor-Elvdal blant annet satser på barn og unge gjennom en sterkere kultur for læring, forebygging og tidlig innsats. Bolyst og sentrumsutvikling som fremhever variert boligmasse og sosiale møteplasser. Herunder må også oppmerksomheten mot det boligsosiale hensynet løftes. Vi viser i denne sammenheng til nettsiden *Veiviser bolig for velferd*

<https://www.veiviseren.no/>

Oppvekst og folkehelse

Fylkesmannen oppfatter at Stor-Elvdal kommune har vektlagt en tverrsektoriell og helhetlig tilnærming til folkehelsearbeidet. Gjennom gode mål og strategier har kommunene løftet frem viktige områder som det skal satses videre på i de 5 hovedmålsettingene. Dette er helt nødvendig med de utfordringer kommunen står overfor på levekår-siden som er godt beskrevet og for å få utjevnet de sosiale helseforskjellene.

Fylkesmannen støtter at helse og omsorgstjenesten fremheves i stor grad. Mange av utfordringene kommunen vil stå overfor i tjenesteproduksjonen krever at det satses på kompetanseheving og digitalisering, samt nødvendigheten av å etablere og videreføre interkommunale samarbeid. Vi ber Stor-Elvdal kommune om å gjøre seg kjent med Meld St. 15 (2017-2018) *Leve hele livet*, som skal bidra til at eldre kan mestre livet lenger og få en trygg og aktiv alderdom. Meldingens hovedfokus er blant annet å skape et mer aldersvennlig samfunn. Stor-Elvdal har stort fokus på mestring og tidlig forebyggende innsats, dette er veldig bra, men vi minner om at kommunene også må rette oppmerksomheten mot brukere med store pleiebehov slik at disse sikres nødvendige og gode tjenester.

Rådmannen tar innspillet til orientering, og har følgende forslag til endringer i planforslaget:

Samfunnssikkerhet tas inn som eget hovedgrep under kapittel 3.2 om klima, miljø og samfunnssikkerhet

<p>Vi skulle gjerne sett at fokus på folkehelse, barn og unge, tilrettelegging for gående og syklende og etablering av sosiale møteplasser lå som grunnlag i arealstrategien også, slik at dette henger sammen med samfunnsdelen. Vi minner også om at universell utforming skal legges til grunn i planleggingen for å gjøre samfunnet tilgjengelig for alle, og for å hindre diskriminering av enkelte grupper.</p> <p><u>Arealstrategi</u></p> <p>Kommunen har skissert 10 punkter for arealstrategien. Når det gjelder punkt 4 som omfatter næringsarealer lagt til RV3, så anbefaler vi at dette ikke går på bekostning av ønsket sentrumsutvikling i punkt 3. Vi viser til våre kommentarer gitt i planprogrammet:</p> <p>* I kommuneplanens arealdel fra 2003 – 2015 er det i vedlegg 1 oversikt over godkjente (1567 tomter) og bebygde hyttetomter (1265). Dette er en nyttig oversikt som vi forutsetter blir oppdatert.</p> <p>Departementets godkjenning av regional plan for Rondane og Sølnekletten; vedtak 17.09.13 har satt noen grenser for videre utvikling i disse områdene. Fylkesmannen forutsetter at nye hytteområder blir lagt utenfor nasjonale villreinområder og buffersonene.</p> <p>*Regional plan for Rondane og Sølnekletten satte av et område rundt Bjørsjøen og Lauvåsen som observasjonsområde (E i plankartet) hvor ingen nye tiltak skal settes i gang.</p> <p>* Kommunen har mange dispensasjonssaker for eksisterende fritidsbebyggelse. Fylkesmannen anbefaler at det utarbeides bestemmelser for eksisterende fritidsbebyggelse i LNF områder som ligger utenfor nasjonale villreinområder, jf også retningslinjer til regional plan for Rondane og Sølnekletten. Det bør også vurderes revisjon av eldre reguleringsplaner for å gi forutsigbare rammer for ønsker om utvikling i hytteområdene.</p> <p>* Vi forutsetter at plankart utformes i samsvar med kart- og planforskriften § 9.</p> <p>*Fylkesmannen anbefaler at Stor-Elvdal kommune kommer i Regionalt planforum og drøfter utkast til kart og bestemmelser til arealplanen når den tid kommer; og før saken sendes på høring.</p>	<p>Sosiale møteplasser og tilgjengelighet for alle tas inn i arealstrategi nr. 3</p> <p>Rådmannen forutsetter at innspillene til arealstrategi tas med videre i arealplanprosessen.</p> <p>Det har våren 2019 blitt jobbet i administrasjonen med å se på mulige løsninger for de hytteområdene som i dag betegnes som «lavstandard», og der kommunen nå får søknad om innlagt vann og avløp. Løsningen så langt har vært å gi midlertidig dispensasjon for vakuumtoalett og svartvann til tett tank. Kommunen har kommet fram til at eneste mulige løsning er omregulering av disse hyttefeltene, der VA rammeplan er en vesentlig del av arbeidet med omreguleringen. I utgangspunktet er en slik omregulering noe som må utføres av hytteeierne(grunneierne). Rådmannen foreslår derfor en endring av strategi for eksisterende hyttefelt. Ny strategi: Jobbe for at eldre reguleringsplaner i hytteområder revideres slik at det oppnås forutsigbare rammer for utviklingen i hytteområdene.</p>
<p>Hedmark fylkeskommune ved brev datert 09.04.2019</p> <p>Høringsuttalelse ble vedtatt av fylkesrådet 08.04.19:</p> <p>Det er positivt at Stor-Elvdal har et godt utgangspunkt for økt sysselsetting og verdiskaping, og at det er mange næringer og bedrifter med et klart vekstpotensial. Kommunens fortrinn og muligheter bør utdypes og omtales ytterligere i det endelige dokumentet.</p> <p>Kommunen legger opp til at folkehelse skal gjennomsyre «alt vi planlegger og alt vi gjør». Dette viser et framtidsrettet syn på folkehelsearbeid, som et viktig verktøy i samfunnsutviklingen.</p> <p>Fylkesrådet utfordrer kommunen til å se et større potensial i kulturminnene i kommunen. Kulturminner nevnes under delmål for stedsutvikling for å bruke</p>	<p>Rådmannen tar innspillet til orientering</p>

kulturminner aktivt i næringsammenheng. Dette er positivt, men kulturminner har også et potensial blant annet innenfor folkehelse og som identitetsbygger og dette bør utvikles videre.

At Stor-Elvdal kommune har valgt stedsutvikling som et satsningsområde er positivt. Det viktig at kommunen etablerer attraktive steder, for økt bolyst og besøksattraktivitet. I den sammenheng bør utviklingen av Koppang sentrum stå sentralt.

Hedmark fylkes flerkulturelle råd (HFFR) har behandlet saken pr. e-post 20.03.2019 og har følgende innspill:

*HFFR mener kommuneplanens samfunnsdel tar opp i seg mange viktige områder. Planen tar også opp i seg viktige satsningsområdet, men mener det mangler synliggjøring av inkluderingsarbeidet.

*HFFR registrerer også at det ikke står skrevet noe om tiltak for innvandrere og nasjonale minoriteter når det gjelder migrasjonshelse. Migrasjonshelse gir kunnskap om ulike innvandrergrupper sykdomsforekomst og om kulturelle utfordringer knyttet til å sikre innvandrere en likeverdig helse- og omsorgstjeneste.

*HFFR registrerer at lavinntektsfamilier beskrives som en av de største utfordringene i Stor-Elvdal. Dette rammer barn i alderen 0-17 år sin mulighet for deltakelse i ulike sosiale aktiviteter. Planen beskriver ikke konkrete tiltak som skal gjøres for å bedre dette. Rådet mener det er viktig at planen viser hva kommunen skal gjøre i arbeidet med å utjevne sosiale forskjeller - hva kommunen kan gjøre gjennom mer systematisk arbeid.

*HFFR synes det er bra at planen tar opp i seg tiltak som skal styrke økt bolyst for alle og legge til rette for møteplasser av god kvalitet for alle aldre. Dette er noe rådet er opptatt av.

Vi ser med bekymring rundt tilgangen til disse tiltakene siden det er liten tilgang til kollektivtransport. Det er en stor utfordring at flere innvandrere ikke har førerkort eller bil. Inkluderingsarbeid skjer best i samarbeid med flere aktører.

*HFFR mener det er positivt at planen nevner noe om økt samarbeid med frivillige lag og foreninger. Rådet mener frivilligheten har en viktig rolle i inkluderingsarbeidet lokalt.

I arbeidet med inkludering i lokalsamfunnet spiller kommunens Integreringsråd en viktig rolle.

*HFFR registrerer at Stor- Elvdal ikke har et kommunalt innvandrerråd/flerkulturelt råd. Rådet er opptatt av at minoritetenes stemmer blir hørt i plan- og utviklingsarbeid. Med et kommunalt råd kan minoritetene bli hørt via høringsuttalelser og annen medvirkning.

Rådmannen tar innspillet til orientering. Det innarbeides et tilleggspunkt under oppvekst: *Jobbe for et inkluderende samfunn med plass til alle.*

Det innarbeides et tilleggspunkt under omsorg og folkehelse: *sikre et likeverdig helsetilbud til alle uavhengig av hvor de kommer fra.*

Statens vegvesen ved brev datert 10.04.2019

(...)

Gående og syklende

<p>Vi støtter det som sies i det oversendte forslaget til samfunnsdel at skolevei er en viktig del av folkehelsearbeidet. Trygge trafikkforhold med sikre skoleveger og gang- og sykkelveger er viktig i så måte. Vegvesenet oppfordrer videre til at det oppmuntres til mer gåing og sykling i hverdagen for øvrig i alle aldre. Flere som går og sykler i stedet for å kjøre bil er bra for folkehelsen, men også positivt for trafikksikkerhet, og for klima og miljø som helhet. Samordna areal- og transportplanlegging (SPR-BATP)</p> <p>Hva angår forholdet til statlige planretningslinjer for samordna areal- og transportplanlegging, er det positivt at det legges opp til en forsterket tettstedsstruktur med Koppang som sentrum. Tanken om 10-minutterssamfunn på Koppang, der alle kan nå kollektivtilbud og fritidstilbud ved å sykle eller gå i 10 minutter, vil kunne bidra til at nasjonale mål oppfylles. Statens vegvesen støtter således at boligbygging styres mot regulerte områder i tilknytning til kollektivknutepunkter (jf. pkt 6.1. «Arealstrategi»).</p> <p><u>Eksisterende og nye næringsarealer</u></p> <p>Vi merker oss at under pkt 6.4 i kapittelet «Arealstrategi» reises problemstillinger for nye næringsarealer i tilknytning til rv. 3. Statens vegvesen mener det er viktig å beholde og styrke Koppang som kommunesentrum, framfor å spre seg på flere steder. Nye næringsarealer langs rv. 3 er i strid SPR-BATP. Statens vegvesen vil kunne varsle innsigelse i kommende arealplaner, dersom det foreslås å utvikle nye næringsarealer langs rv. 3 med detaljvarehandel. Slik vi ser det har Stor-Elvdal allerede ledige eksisterende næringsarealer som kan utnyttes videre i tilknytning til Koppang.</p>	<p>Det gjøres en tilføyning under kapittel om arealstrategier, der trafikksikkerhet og gang- og sykkelvei får et eget punkt.</p> <p>Innspillet tas med i videre arbeid med arealdelen.</p>
<p>Stor-Elvdal Historielag ved brev datert 09.04.2019 Stor-Elvdal historielag har ingen merknader til Kommuneplanen 2019-2040 - Samfunnsdel</p>	<p>Innspillet tas til orientering.</p>
<p>Samediggi/ Sametinget ved brev datert 09.04.2019 Ingen merknader til planforslaget, men det gjøres oppmerksom på at ikke alle samiske kulturminner er gjenfunnet og at kommunen har dette i mente i arealplanleggingen</p>	<p>Innspillet tas med i det videre arbeidet med arealdelen og kommunedelplan for kulturminner.</p>
<p>Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard ved brev datert 03.04.2019 (...) I kommuneplanarbeidet er det et viktig grep å utrede kommunens faktiske behov for mineralressurser i et lengre tidsperspektiv. Dette er viktig både når det kommer til klima og miljø, næringsliv og by- og tettstedsutvikling som er noen av satsningsområdene til kommuneplanens samfunnsdel.</p>	<p>Rådmannen anser at det per i dag er tilstrekkelig tilgang på mineralske resurser, men at det bør gjøres en vurdering i arealdelen om det er behov for å avsette nye områder for fremtidig uttak.</p>
<p>Bane Nor ved brev datert 15.03.2019 (...) Kommunen må unngå tiltak/arealbruk som kan gi økt ferdsel over jernbanen i områder uten</p>	<p>Innspillet tas til orientering.</p>

<p>planskilte kryss. Dersom det legges til rette for eventuelle nye utbyggingsområder/tiltak som kan medføre økt behov for kryssing av jernbanen, vil Bane NOR forutsette/kreve at det etableres planskilte kryss.</p> <p>Det er positivt at en av hovedmålsettingene i plandokumentet er rulling og oppdatering av kommunens ROS-analyse. (...)</p> <p>For å oppnå miljømål må kommunene aktivt prioritere utbygging rundt kollektivknutepunktene. Fortetting ved knutepunktene må prioriteres foran nye utbyggingsområder.</p>	
<p>Stor-Elvdal Høyre ved brev datert 09.04.2019</p> <p><u>Til pkt. Sammen drag:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Planen er gjennomgående svært rund i beskrivelsene og tiltakene for å nå målene er lite konkrete. • Det er flere steder vanskelig å se noen sammenheng mellom utfordringene og hovedgrepene som er beskrevet for å løse utfordringene. • Dokumentet bør gjennomgå en rettskrivnings- og språkvask, samt at «blomstrende beskrivelser» bør lukes ut (eks. «fantastisk kommune å vokse opp i», «realisere sitt fulle potensiale» osv.). <p><u>Til pkt. 1 Innledning og 2 befolkningsfremskrivning.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Det fremkommer at målet i planen er å snu trenden med utflytting fra kommunen og at visjonen er at det skal være 2600 innbyggere i kommunen i 2040. Dette er, for å si det forsiktig, et ambisiøst mål dersom man legger Telemarksforsknings vekstscenarier til grunn og ser på folketallskurvene hvor den beste fremskrivningen er på 2252 og den dårligste 1807. En litt større realisme hadde vært ønskelig, der målet hadde vært å stabilisere et innbyggertall omkring høyvekstscenariet og inntekter/kostnader og utvikling var tilpasset dette. <p><u>Til pkt. 3 Et samfunn i endring</u></p> <p>Hovedtrekkene i utfordringsbildet, er i planen skissert som følgende: (...)</p> <p><u>Vi ønsker følgende tilføyinger:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dårlig infrastruktur herunder kollektivtransport, bredbånd, strømforsyning. • Mangel på spisskompetanse i kommunal sektor. • Utfordrende beredskap innen helsesektoren. <p>Hovedtrekkene mht. ressurser, er i planen skissert som følgende: (...)</p> <p><u>Vi ønsker følgende tilføyinger:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Etablering Norges Natur - og Økologigymnas AS. • Nordstumoens unike tilbud og kompetanse. • Kommunens natur- og kulturminneverdier som identitetsbyggende elementer. <p><u>Til pkt. 4 Satsingsområder</u></p> <p><u>4.1 Oppvekst.</u></p> <p>Vi ønsker følgende tilføyinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte etablering Norges Natur - og Økologigymnas AS. • Være positive til etablering av privat barnehage på Evenstad for å tilby befolkningen i kommunens søndre del, samt ansatte og studenter på Evenstad, et godt alternativ i nærmiljøet. 	<p>Kommuneplanens samfunnsdel er et overordnet dokument med overordnede mål som er ment å gi en retning. Konkrete tiltak vil måtte komme i egne planer og i økonomiplanen.</p> <p>Rådmannen mener det er klare sammenhenger mellom utfordringene som er oppsummert i plandokumentet og de satsingsområdene som er valgt og dertil hørende hovedgrep og delmål/strategier.</p> <p>De «blomstrende beskrivelsene» det refereres til er utarbeidet av styringsgruppa(FS) og rådmannens ledergruppe og det var der enighet om at dette var gode formuleringer. Rådmannen velger likevel å bytte ut ordet <u>fantastisk</u> med <u>god</u> i revidert planforslag, samt at det er gjort en del mindre endringer i dokumentet med hensikt å forbedre språket.</p> <p>Rådmannen er enig i at visjonen om 2600 innbyggere i 2040 er svært ambisiøst med bakgrunn i dagens befolkningsutvikling, noe som også ble diskutert i styringsgruppa. Rådmannen har derfor valgt å ta bort dette konkrete tallet og gå for en ren tekstlig beskrivelse med bruk av ord som fremtidsbilder på kommunen.</p> <p>Vedrørende utfordringsbildet:</p> <p>Punkt en foreslås lagt til under utfordringsbildet.</p> <p>Punkt to tas ikke med, da dette ikke anses som en hovedutfordring i kommunen. I en liten kommune som Stor-Elvdal har man normalt behov for «generalister» fremfor «spesialister», da de fleste stillinger vil innebære flere fagområder og forskjellige arbeidsoppgaver. I stillinger der det kreves spesialkompetanse (f.eks kreftsykepleier, eller leger) så har rekruttering i enkelte tilfeller vært utfordrende. Når det gjelder f.eks jus har kommunen valgt å leie inn spisskompetanse beroende på hvert sakstille fremfor å ansette en generalist.</p> <p>Punkt tre tas ikke med, da det her er utarbeidet plan for helsemessig og sosial beredskap og det anses ikke å være en hovedutfordring i kommunen.</p> <p>Vedrørende kommunens ressurser:</p> <p>Norges Natur – og Økologigymnas er p.t i en oppstartsfasen og kan på sikt bli en resurs, men kan ikke innlemmes som resurs på nåværende tidspunkt. Resterende to punkter foreslås tilføyd i planen.</p>

- Økt innsats til grupper i barnehage og skole med særskilte behov, herunder også tilretteleggelse for skoleflinke barn.
- Sikre svært gode barnehage-/skoletilbud og et godt opplæringsmiljø, gjennom godt kvalifiserte ansatte.
- Sikre gode pendlerruter med tog til arbeid og videregående skoler mellom Tynset og Hamar, men også tilsvarende pendlerruter med tog til arbeid og privat videregående skole på Koppang.
- Sikre gode lærlingeordninger for å beholde ung arbeidskraft i kommunen.

4.2 Klima, miljø og samfunnsikkerhet.

Vi ønsker følgende tilføyinger:

- Sikre at håndtering av avfall i grendene håndteres som i dag, slik at mye lokalkjøring til avfallsstasjoner unngås dersom folk må frakte sitt eget søppel til felles mottakspunkt. Etablere felles mottakspunkt på Koppang, der alle har akseptabel avstand til lokal miljøstasjon. («Turning tables» av forslag i avfallsplan fra FIAS.)
- Opprettholde dagens stoppesteder for NSB. Flere avganger, gjerne med lokaltog, for å sikre miljøvennlig kommunikasjon.
- Tilrettelegge for flere ladestasjoner langs rv3.
- Sikre god strøm-, mobil- og bredbåndsdekning i hele kommunen.
- Sikre god akuttberedskap.

4.3 Stedsutvikling

Vi ønsker følgende tilføyinger:

- Tilrettelegging for utvikling i hele kommunen og ikke kun i kommunesenteret Koppang.
- Utarbeide reguleringsplan som muliggjør etablering av nytt boligområde på Evenstad. Dette vil styrke mulighetene for langtidsbosetting i kommunen. Dette er ønsket av Høgskolen på Evenstad.
- Styrke bevisstheten om grendenes eksistens. Synliggjøre eksisterende reguleringsplaner for boligbygging og aktivere NSB som fremtidsrettet lokaltransport for å sikre attraktivitet.
- Være positive til utvidelse av eksisterende hyttefelt nord- og sør i kommunen og ikke ensidig fokusere på sentrumsnære hytter.
- Legge til rette for etablering av scooterled mellom Koppang og Åkrestrømmen, slik at det blir en sammenhengende led videre østover mot Sverige.

4.4 Omsorg og folkehelse

Vi ønsker følgende tilføyinger:

- Sikre svært gode helse- og omsorgstjenester, gjennom en gjennomtenkt og prioritert økonomisk forvaltning. «Leve hele livet». Sørge for at de tilgjengelige ressursene forvaltes forsvarlig gjennom god økonomistyring.
- Lovpålagte helse- og omsorgstiltak skal gis prioritet, fremfor symbolpolitikk.
- Ta på alvor de utfordringer som kommunen står overfor vedrørende utdanningsnivå, inntekt og psykisk helse; tre faktorer som alle ligger under landsgjennomsnittet.

Punktene til oppvekst foreslås føyd til i planen.

Ut over overordnede hovedgrep og strategier som reduksjon av avfallsmengder og materialgjenvinning, så ivaretas avfallshåndtering i ny kommunedelplan for avfall og miljø, herunder også hvordan innsamling og ruter skal legges opp.

De resterende punktene foreslås tatt inn som tillegg i planen.

Stedsutvikling:

Satsing på å bygge opp et sterkt sentrum vil være vesentlig for å opprettholde tjenestetilbudet i kommunen og bygger opp om overordnede retningslinjer som samordnet areal og transportplanlegging.

Det ligger allerede et område for spredt boligbygging på Evenstad i eksisterende arealplan. Det har også kommet inn innspill til oppstartsvarsel, for arealdelen der ytterligere et område foreslås. Når det gjelder Evenstad anser rådmannen SB områder som et bedre alternativ enn reguleringsplaner, da SB områder vil kunne åpne for kjøp av romslige tomter, noe man ofte ser at dem med tilknytning til Evenstad(Høgskolen) ønsker seg.

Når det gjelder styrking av bevissthet om grendene i kommunen, så er Steinvik plukket ut som et satsningsområde i forhold til at det der finnes 10 regulerte, ledige kommunaleide boligtomter, samt jernbanestasjon der (Det må påregnes oppgradering av vann og avløpsnett før utbygging og tilkobling kan skje).

Vedrørende utvidelse av eksisterende hyttefelt i nord og sør, så er det p.t relativt mange ledige hyttetomter både i Sollia og Tryvang sør og øst, både høystandard og lavstandard. Når det gjelder utvidelse av disse hytteområdene må hensynet til villrein og regionalplanen ivaretas. Ut over dette anses dette punktet ivaretatt i arealstrategien.

Det har kommet inn forslag til trasse for scooterled til oppstartsvarslet for arealdelen.

- Flere lavterskeltilbud for å få mennesker i arbeid og inn i et sosialt liv.

NYTT PUNKT:

4.5 Lokalt næringsliv

- Kommunen må være seg bevisst det konglomerat av lokalt næringsliv som finnes i kommunen i dag og den kompetanse disse firmaene innehar.

Til pkt. 5 Kommunen som organisasjon

Vi ønsker følgende tilføyinger:

- Sikre kvalifisert arbeidskraft og tjenesteyting gjennom interkommunalt samarbeid.
- Sikre at innbyggernes og ansattes rettigheter blir ivaretatt gjennom god forvaltning og sunn økonomistyring.

Til pkt. 6 Arealstrategi

Vi ønsker følgende tilføyinger:

1. Kommunen skal styre boligbyggingen mot regulerte områder i tilknytning til kollektivknutepunkter. Prioriterte områder vil være Atna, Tekna, Båsrøsta, Opphus og Steinvik boligområde. I tillegg skal det reguleres til boligformål på Evenstad.

Punktene under 4.4 anses å allerede være ivaretatt i teksten, enten under beskrivelsen eller i punktene. Det gjøres en tilføyning under tidlig forebyggende innsats: *Varierte lavterskeltilbud for å få mennesker i arbeid*

4.5 Anses ivaretatt under hovedgrep lokal næringsutvikling.

Pkt 5 Første kulepunkt tas inn i planen, kulepunkt 2 anses ivaretatt under hovedgrep tjenestetilbud.

Arealstrategi:

Områdene som er prioritert er områder der kommunen eier grunnen og der det er eksisterende reguleringsplaner. På Atna er det ikke regulert og ikke kommunalt eide, og svært få ledige arealer for boligbygging. På Opphus er det et område som er regulert til kombinert formål bolig/fritidsbolli/kontor, her er det ikke bygd ut infrastruktur, og reguleringsplanen vurderes opphevet i rullering av kommuneplanens arealdel, da reguleringsplanen ikke anses å hensiktsmessige bestemmelser. Vedrørende Evenstad vil det som nevnt tidligere satses på SB-område fremfor reguleringsplan. Kommunen eier heller ikke grunnen her.

Mail fra Stor-Elvdal Arbeiderparti v/Tor Einar Skogesal datert 16.04.2019

Generelt er det gjort et bra stykke arbeid, men jeg synes det er noen svakheter slik planen nå fremstår. I sammendrag side 2, står det at vår visjon skal være å ha 2600 innbyggere innen år 2040. Det er en god visjon, men vi skal være klar over svakheter om vår visjon ikke slår til. Det kan resultere at vi planlegger samfunnsutvikling fremover på feil grunnlag.

Telemarksforskning viser til mulige vekstsenarier, der den mest optimistiske viser at vi vil være 2252 innbyggere i 2014, mens den mest negative kurven viser at vi vil være helt ned på 1807 innbyggere.

Ut i fra dette kan det virke urealistisk å nå et mål om å bli 2600 innbyggere i samme tidsrom.

Politikere må «tørre» å planlegge for et lavere folketall enn det vi generelt ønsker. Dette for å unngå feil prioriteringer og igjen feil investeringer i fremtiden.

Slik sett mener jeg vi i beste fall bør planlegge mot en stabiliserende kurve, at vi kan ha samme folketall i 2040 som vi har i 2019.04.16

2. Befolkningsframskrivning.

Boligmarkedet i Stor- Elvdal er i ubalanse da annenhåndsverdien av en bolig er lavere enn byggekostnad. Dette fører til at familier er veldig forsiktige med å investere i ny bolig. Mange av boligene som er til salgs på det åpne markedet er gamle og i dårlig forfatning. En del av dem blir solgt som fritidsboliger og noen har blitt solgt til utleievirksomheter. Felles utfordring med dette, er at det ikke skaper fornyelse av boligmassen.

Kommunen bør ta en mer aktiv rolle i det å fornye

Jf. Tidligere svar, så foreslår rådmannen at visjonen om et konkret innbyggertallet tas ut av planen til fordel for en beskrivelse av ønsket situasjon i 2040.

I forslag til boligpolitisk plan pekes det på at det fremover skal jobbes med forskjellige strategier for å øke boligbyggingen i kommunen.

boligmassen i Kommunen, og spesielt i nærområdet til kommunesenteret. Dette kan gjøres ved å ruste opp noen av kommunens egne boliger, rive noen av de dårligste boligene og bygge nytt, samt ta aktiv del i boligbygging, evt. I samarbeid med private.

4.1 Oppvekst.

Midt Østerdal skole blir nedlagt, og vi mister v rt 13 årige skoleløp i kommunen. Dette resulterer i utfordringer for de som skal gå videre med utdannelse etter endt grunnskole.

Noen synes det blir for langt å dagpendle, og forutsetningene for dette er små grunnet dårlige transporttilbud. Alternativet er hybeltilv relse og ukependling. Jeg er redd enkelte familier vil ta valget og flytte dit det finnes videregående skoletilbud for å unngå pendlertilv relse. Kommunen bør derfor gjøre det de kan for å tilrettelegge for alternative skoletilbud i kommunen. Det bør være tilbud både for de som ønsker almennfag og de som ønsker fagrettet studieretning.

4.2. Klima, miljø og samfunnssikkerhet.

Stor- Elvdal kommune har utfordringer med klimagassutslipp, der største delen relateres til trafikk på Rv3. Transportsektor er i rask utvikling, der stadig større andel av kjøretøyene går på elektrisk kraft. Denne utviklingen må kommunen m te ved å tilrettelegge for ladestasjoner i nær tilknytning til Rv3 og kommunesenteret. De første tunge kjøretøy med El. drift er allerede på veien. Og de har ingen sted å lade i vår kommune. Ladestasjoner bør også kunne knyttes opp mot offgrid solcellepark både som trekkplaster og for å møte fremtidens teknologiske løsninger. Dette kan ses i sammenheng med Kompetansemiljøet Høyskolen på Evenstad innehar på området.

Stor- Elvdal må samtidig legge energi i samarbeid med alle kommuner gjennom Østerdalen på å elektrifisere Rørosbanen

Enhet for kultur og idrett og kulturrådet ved brev datert 10.04.2019

(...)

Forutgående prosess har involvert både politikere og ansatte, og bestillingen fra politikerne har vært å skrive et kortfattet, overordnet dokument som utgangspunkt for seinere vedtak om konkrete delmål, prioriteringer og satsingsområder i en årrekke framover.

Enhet for kultur og idrett har gjennomgått høringsforslaget i personalgruppa, og ønsker å bidra med forslag til noen mindre endringer i teksten slik at kultursatsing og kulturtilbud i bred forstand blir tydeligere og synligere. V rt høringsinnspill er skrevet på bakgrunn av vår samlede arbeidserfaring og fagutdanning og alle daglige m ter og samtaler med brukerne som er både egne innbyggere og besøkende i Stor-Elvdal.

Vi mener at aktiv satsing på breddekultur og kulturtilbud er viktig for å nå de ambisiøse målene kommuneplanen legger opp til, og at små endringer i

Det jobbes etter rådmannens kjennskap på flere kanter for å bøte på at midt Østerdal videregående skole blir nedlagt. Hybelbygg og pendlerbusser er to alternativer, i tillegg jobbes det for at et privat initiativ skal etableres på Koppang.

Anses ivaretatt i planen-

Innspillene innarbeides i planen.

teksten vil bidra til å løfte dette tydeligere fram. Dette vil peke ut en tydeligere retning for senere arbeid med konkrete delmål og tiltak- og ikke minst i forbindelse med revidering av kulturplan for Stor-Elvdal.

(...)

Innspill til kap 1.1

Inkluderende: for å skape bolyst hos innbyggerne og beholde nyinnflyttede til kommunen, er det viktig at samfunnet er inkluderende og at vi er gode medmennesker.

Det kan være å be naboen inn på en kaffe, delta i frivillige aktiviteter, eller at barna inviterer med seg en ny venn hjem fra skolen - Strykes

Mange gode møteplasser på tvers av etablerte sosiale strukturer er vesentlig, og attraktive kultur- og opplevelsestilbud vil ha en nøkkelrolle.

3. et samfunn i endring

Ønsker et kort avsnitt om de positive ringvirkningene av godt kulturtilbud:

Godt kulturliv

Mange av framtidens utfordringer må løses med et nært og godt samspill mellom kommune, frivillighet og næringsliv. Nyere forskning viser at aktiv satsing på kultur og boattraktivitet kan gi uttelling i form av ressurssterke tilflyttere - noe som vil komme alle samfunnssektorer til gode. Dette er en faktor vi i stor grad kan påvirke selv, og vi har et godt grunnlag å bygge videre på i videre planarbeid. Et variert kulturtilbud av god kvalitet vil ha positiv virkning på faktorer som identitet, stolthet, fellesskapsfølelse og mestringsopplevelse.

Forslag til andre mindre endringer i teksten:

s8: pkt folkehelse: Tenke og **prioritere** folkehelse i alt vi gjør **og vedtar**

S10: pkt økt bolyst:

Legge til rette for sosiale møteplasser av god kvalitet for alle aldre. **F.eks. ved å videreutvikle kultur- og fritidstilbudet i eksisterende kommunale institusjoner som Storstua, Frivilligsentralen, Fritidsklubben og biblioteket.**

Sentrumsutvikling:

Forsterket tettstedsstruktur med Koppang som sentrum med **mange slags møteplasser både ute og inne.**

Etablere fremtidsrettet bibliotek i Koppang sentrum. Hvor det legges til rette for boklanseringer, besøk av forfattere og foredragsholdere, faglige seminarer, lesestunder med mer .

På bakgrunn av innkomne innspill foreslår Rådmannen følgende endringer:

Kommunens visjon som sier at folketallet i 2040 skal være 2600 innbyggere tas ut av planen og erstattes med teksten:

1 Stor-Elvdal kommune - Inkluderende, innovativ og stolt

Stor-Elvdals hovedfokus i årene som kommer vil være å snu trenden med utflytting fra kommunen, herunder jobbe for å beholde de innbyggerne vi har samt tilrettelegge for at flere skal flytte til kommunen. Basert på dette har vi kommet fram til de tre ordene **inkluderende, innovativ og stolt** som vi ønsker skal gjengi et fremtidsbilde på Stor-Elvdal kommune.

Tillegg kommunens hovedutfordringer:

- *Langstrakt kommune, noe som gir utfordringer med infrastruktur som kollektivtransport, bredbånd, strømforsyning*

Tillegg kommunens resurser:

- *Nordstumoens unike tilbud og kompetanse*
- *Kommunens natur- og kulturminneverdier som identitetsbyggende elementer*

Nytt punkt under kapittel 2:

Kulturliv

Mange av fremtidens utfordringer må løses med et nært og godt samspill mellom kommune, frivillighet og næringsliv. Nyere forskning viser at aktiv satsning på kultur og boattraktivitet kan gi uttelling i form av ressurssterke tilflyttere – noe som vil komme alle samfunnssektorer til gode. Dette er en faktor vi i stor grad kan påvirke selv, og vi har et godt grunnlag å bygge videre på i fremtidig planarbeid. Et variert kulturtilbud av god kvalitet vil ha positiv virkning på faktorer som identitet, stolthet, fellesskapsfølelse og mestringsopplevelse

Tillegg til oppvekst:

Mestring og tro på egne ferdigheter:

Jobbe for et inkluderende samfunn med plass til alle

Forebygging og tidlig innsats:

Økt innsats til grupper i barnehage og skole med særskilte behov, herunder også tilrettelegging for skoleflinke barn

Effektive tjenester:

Sikre et godt opplæringsmiljø gjennom godt kvalifiserte ansatte

Tilrettelegging:

Legge til rette for transport/pendling – sikre gode pendlerruter mellom Tynset og Hamar

Støtte etablering av Norges Natur- og Økologigymnas AS

Støtte etablering av privat barnehage på Evenstad

Sikre gode lærlingeordninger, slik at ung arbeidskraft beholdes i kommunen

Tillegg til klima, miljø og samfunnsikkerhet:

Reduksjon av klimagassutslipp:

Tilrettelegge for flere ladestasjoner langs Rv. 3

Opprettholde dagens stoppesteder langs jernbanen. Flere avganger, gjerne med lokaltog.

Samfunnsikkerhet - ta høyde for et klima i endring:

Sikre god akuttberedskap

Sikre god strøm-, mobil- og bredbåndsdekning i hele kommunen

Tillegg til stedsutvikling:

Økt bolyst:

Legge til rette for sosiale møteplasser av god kvalitet for alle aldre. F.eks ved å videreutvikle kultur- og fritidstilbudet i eksisterende kommunale institusjoner som Storstua, Frivilligsentralen, Fritidsklubben og biblioteket

Sentrumsutvikling:

Forsterket tettstedsstruktur med Koppang som sentrum med mange slags møteplasser både ute og inne.

Etablere fremtidsrettet bibliotek i Koppang sentrum. Hvor det legges til rette for boklanseringer, besøk av forfattere og foredragsholdere, faglige seminarer - livslang læring i forbindelse med teknologi, digitalisering og digitale opplevelser

Lokal næringsutvikling:

Bruke kulturopplevelser og kulturminner aktivt i nærings sammenheng

Tillegg til Omsorg og folkehelse:

Alle skal være trygge i hverdagen:

Sikre et likeverdig helsetilbud til alle uavhengig av hvor de kommer fra.

Tidlig forebyggende innsats:

Varierte lavterskeltilbud for å få mennesker i arbeid

Tillegg til Kommunen som organisasjon:

Tjenestetilbud:

Sikre kvalifisert arbeidskraft og tjenesteyting gjennom interkommunalt samarbeid

Utgår til fordel for to nye strategier:

3. Gi sentrumsområdet Koppang en variert funksjonssammensetning og bruke sentrumsstrukturen bevisst ved lokalisering av kommunale tjenester.

Ny: 3. *Gi sentrumsområdet Koppang en variert funksjonssammensetning med sosiale møteplasser, og tilgjengelighet for alle.*

4. *Bruke sentrumsstrukturen bevisst ved lokalisering av kommunale tjenester.*

Utgår: 6. *Tilrettelegge for utbygging av teknisk infrastruktur i allerede etablerte hytteområder med lav standard, herunder egen forskrift for VA.*

Ny: 7. *Jobbe for at eldre reguleringsplaner i hytteområder revideres slik at det oppnås forutsigbare rammer for utviklingen i hytteområdene.*

Ny: 8. *Trygge trafikkforhold med sikre skoleveger og sammenhengende gang- og sykkelveger*

Rådmannens vurdering

Høringsrunden har vist en bred oppslutning om innhold og form på planforslaget. De fleste innspillene ber om høyere presisjonsnivå, flere tiltak/delmål og mer konkrete mål og tiltak. Dette blir ivaretatt i de foreslåtte endringene og i det videre arbeidet med plan- og styringssystemet vårt. Budsjett og økonomiplan må sørge for finansiering av tiltakene.

Foreslåtte endringer:

Som nevnt over har det blitt foreslått en mengde nye punkter og tillegg i de innkomne innspillene og det har på bakgrunn av dette blitt gjort en rekke mindre endringer i planforslaget. Det er to endringer som rådmannen ønsker å utdype ytterligere.

I forslaget som har ligget ute på høring, hadde kommunen en visjon om et folketall på 2600 innbyggere i 2040. Etter en gjennomgang av innkomne innspill og med bakgrunn i de diskusjoner som har vært rundt denne visjonen, både i arbeidsgruppa og styringsgruppa, anser rådmannen det som fornuftig å fjerne dette tallet i den reviderte utgaven av samfunnsdelen og erstatte visjonen med fremtidsbildet av kommunen: **inkluderende innovativ og stolt**. Kommunen skal selvsagt jobbe med å snu trenden med befolkningsnedgang, men å sette et mål om 2600 innbyggere i 2040 kan sies å være urealistisk jf rapport fra Telemarksforskning og tall fra SSB. Dersom visjonen er urealistisk risikerer vi å planlegge på feil grunnlag. Rådmannen mener derfor at å jobbe for å stabilisere folketallet og jobbe for et fremtidsbildet av Stor-Elvdal som **inkluderende, innovativ og stolt** er en bedre visjon for kommunen vår.

Arealstrategien for eksisterende hyttefelt foreslås endret med bakgrunn i innspill fra Fylkesmannen i Innlandet og på bakgrunn av arbeid som har blitt gjort i administrasjonen denne våren. Dette fordi man har konkludert med at utarbeiding av en forskrift ikke vil gi de ønskede løsningene. Størrelse og teknisk standard påvirker i stor grad bruken av hytta. Derfor bør re- planlegging av gamle hytteområder for oppgradering av teknisk og bygningsmessig standard få økt fokus.

Ikke alle gamle hytteområder egner seg for oppgradering, økt bruk og medfølgende fortetting som ofte er nødvendig for utbyggingsøkonomi og gjennomførbarhet. Dette fordi mange gamle hytteområder er enten mindre heldig lokalisert, for eksempel i viktige natur- og friluftsområder eller

har en struktur som gjør utarbeiding av infrastruktur komplisert. I tillegg er også bruksbehov og vilje til å investere i infrastruktur og ny reguleringsplan varierende blant eksisterende eiere, hvilket kan gjøre oppgradering vanskelig å gjennomføre i praksis.

Rådmann er av den oppfatning at dersom det skal ryddes opp i avløpsforholdene/ tilrettelegges for innlagt vann/avløp i bestående hyttefelter, bør dette skje ved at feltet omreguleres og det lages en samlet vannforsynings- og avløpsplan. Dersom det tillates utslipp fra én eller noen få hytter i et hyttefelt, vil en ikke få vurdert hva utslipp fra resten av feltet vil kunne medføre av forurensnings- og nærmiljøproblemer. Når søknader senere kommer fra andre, vil en før eller senere kunne få uakseptable forhold. Bare ved en områdeplan vil en få en helhetlig løsning for feltet. En slik plan vil likevel kunne inneholde ulike løsninger for ulike områder innenfor planen.

Medvirkningsprosessen:

For å nå flest mulig har det blitt praktisert utsending av brev til offentlige myndigheter, lag, foreninger, råd, partier og næringsaktører, både i forbindelse med oppstart og høring av planprogram samt høring av planforslag. Valg av temaer til selve samfunnsdelen ble også presentert for kommunestyret, der det var åpent for alle innbyggere å komme og høre på. Kommunens hjemmeside blir brukt som informasjonskanal der alle dokumenter og vedtak offentliggjøres, samt frister for å gi innspill. Avisen Østlendingen benyttes til kunngjøringer. Rådmannen anser således at den gjennomførte medvirkningsprosessen har oppfylt krav i plan- og bygningsloven.

Konklusjon

Rådmannen vurderer at forslaget som legges fram til behandling ivaretar både føringer fra fastsatt planprogram og innspill gitt i planprosessen. Rådmannen anbefaler at revidert planforslag vedtas.